

KÖZÉRDÉK

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI LAP.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap reggel.

Előfizetés egész évre - - 12 korona.
fél évre - - - 6 "
negyed évre - - 3 "

Egyes szám ára 12 fillér.

Kiadóhivatal: Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírnagyár r. t. — Szerkesztőség irodája ugyanott.
Hirdetéseket és előfizetéseket fölvesz FÖLDES EDE könyvkereskedő, a kiadó megbízottja.
Hirdetés ára centiméterenként 6 fill. Többszöri hirdetés árkedvezményben részesül.
Nyiltér sora 40 fillér.

Budapesti hirdetések kizárólagos felvétele milliméter-árszabás szerint a Leopold Gyula
Videki Lapok Központi Hirdetési Osztályában
Budapest, VII., Erzsébet-körút 41. sz.

Az adó csökkentése.

Az adót megfizetni sok állampolgárnak nagyon nehéz; de a töméntelen adótörvény rendelkezéseit ismerni talán még nehezebb feladat. Pedig az állam polgáira nézve nem lehet egészen közömbös az a körülmény, vajjon a közterheket szabályozó törvényekben jártasak vagyunk-e vagy nem? Attól ugyan nem lehet tartani, hogy az adók kivetésével foglalkozó hivatalos közegek szándékosan a törvényesnél nagyobb adóval terhelnek meg valakit. De ha az adótörvényekben teljeseu tájékozatlanok vagyunk, nem ritkán megeshetik, hogy olyan dolgokat mulasztunk el, a miknek teljesítése reánk nézve határozottan haszonnal járt volna.

Most is az adótörvényeknek egy olyan rendelkezésére hívom föl a figyelmet, a melynek előnyeit igen sokan nem szokták kihasználni.

Ha az adókönnyvecskénket meguezzük, látjuk, hogy állami adótartozásunk abban nem egyetlen összegben, hanem az évi adótartozás címek szerint elkülönített összegben van kitüntetve. Van ott földadó, házadó, keresetadó, esetleg tőkekamatadó és minden esetben általános jövedelmi pótdadó.

A föld, ház, kereset és tőkekamatadójukkal legtöbbször annyira-mennyire tisztában vannak; de merem állítani, hogy kevesen tudják, hogy mi az az általános jövedelmi pótdadó és mi az alapja?

Az elnevezése elég tágas fogalom. Mintha egy kitátott nagy száj azt moudaná: hogy a mi jövedelmed megmaradt, azt majd fel-falom én! A valóságban azonban nem más, mint a többi adónemek egyszerű felemelése. De ezt az általános jövedelmi pótdadót is kivétik nálunk nélkül is és pedig nem nagyobb összegben, mint azt a törvény megszabja. És mégis ennél az adónemnél van esetleg alkalmuk adóterhükön könnyíteni. Igaz, hogy ez sem valami kedves alkalom; de ha már a háttunkon kell bizonyos terhet viselnünk, miért ne könnyítenénk a mellünkön viselt terhünkön?

Az 1888. 46. tczikk ugyanis azt rendeli, hogy a föld- és házbirtoknak általános jövedelmi pótdadjából levonandó az illető tulajdonost bekebelezés által terhelő kölcsön után az előző év végéig le nem fizetett tőkeadósság egy évi kamatainak 10 százaléka. Tehát, ha valakinek házára vagy földjére kamatos adósság van betáblázva: követheti, hogy az adóssága után fizetett egy évi kamatnak 10 százalékat az ő általános jövedelmi pótdadjából levonják. — Például valakinek ingatlan birtokán be van kebelezve 8000 kor. kölcsöntőke és 5%-os kamata. Itt az évi kamat összege 400 kor, melynek 10 százaléka, azaz 40 kor. az adós általános jövedelmi pótdadjából levonandó.

Ezt a levonást azonban csak az az adózó

kivánhatja, a ki kamattartozását minden évben január hónap végéig a községi eljárásságnál, illetőleg a városi adóhivatalnál beváltja.

A bevallást nem lehet előszóval megtenni. A bevallásra szolgáló lapokat azonban a városi adóhivatal ingyen szolgáltatja ki.

Az adózó, a ki az említett bevallásra nézve biztosított jogával élni akar, köteles az előző év végéig le nem fizetett adósságának összegét és az utána járó kamatnak egy évi összegét, nemkülönbben adósságai kötelezvényének és a telekkönyvi bekebelező végzésnek keltét s a hitelező nevét és lakását a valódi tényállásnak megfelelően bevallani.

A vallomásokat minden évben január hónap végéig kell beadni a községi eljárásságnál illetőleg városban a városi adóhivatalnál. E vallomás beuyjtására az adózókat hivatalból nem szólítják föl. Tehát minlenkinek magának kell gondoskodnia arról, hogy a törvénynek főntebb ismertetett előnyét a saját javára kihasználja.

Ha valaki mégis vallomását tőle független és általa el nem háriható akadály miatt január végéig be nem adhatná; igazolási kérelemmel elhet. Ebben az esetben a hitelt érdemlő módon megokolt igazolási kérelmet a bevallással együtt október 15-dig a kir. pénzügyigazgatóságnál kell benyújtani. Október 15-dike után a betáblázott adósság kamatai 10 százaléka levonását a folyó évre már nem lehet kérni.

Reflexiók.

Midőn munkaprogrammuuk és politikai irányuk iránt olvasóinkat tájékoztattuk, tettük ezt azzal az erős elhatározással, hogy mindazokat, kik a magyar nemzeti eszméért küzdenek, egy táborba hozzuk össze, s nyíltan kifejezést adtunk annak, hogy nem a széthuzás és személyeskedés politikáját, hanem ellenkezőleg a kölcsönös megértést, egymás kölcsönös megbecsülését tartjuk csak egyedül üdvösnek a közjó és közérdek szempontjából.

Ezek után azt vártuk minden jó izlésű embertől és laptól, hogy méltányolva törekvéseinket abban a szép programmban csak támogatóink lehetnek.

Ugy látszik azonban az izlések különbözők s főleg kedves laptársunk az „Alsófehér“ nemcsak nem honorálja tisztességes törekvéseinket, hanem inkább kitüzi „nyíltan és őszintén“ eddig is vallott főelvének, a személyeskedésnek zászlaját.

Mi ennek daczára sem térünk el általunk egyedül helyes- és üdvösnek tartott programunktól és ezután sem vagyunk hajlandók követni az Alsófehért azon aldatlan és első sorban a vármegyei koalícióra nézve ártalmas irányában, amelyben ő saját szavai szerint egyedüli létjogosultságát keresi és találja.

A rendőrség szervezése.

A „Közérdek“ folyó évi 1-ső és 2-ik számában két cikk jelent meg, mely Nagyenyed város rendőrségéről, annak szervezeti hiányairól mond el egyet-mást és oda konkludál, hogy a városi rendőrséget államosítani volna szükséges és ez irányban tétessenek kezdő lépések.

Ugy látszik, a levegőben van a rendőrség szervezésével való foglalkozás, mert a mult év végén a belügyminiszter is adatokat kért be a személyzet létszámáról és illetményeiről; a mult év őszén a rendőrkapitányok országos értekezletet is tartottak és szintén az államosítást kérték, mire a belügyminiszter, Andrassy Gyula gróf, azt válaszolta, hogy távol áll tőle az államosítás gondolata. Igaz, hogy az utóbbi alkotmány-küzdelemben is az állami rendőrség volt a hatalomnak legkészebb szolgája minden törvénytelenég támogatására; most tehát, mikor éppen küszöbén állunk az alkotmánybiztosító törvényjavaslatok betérjesztésének, szó sem lehet az államosításról.

A város rendőri személyzetét fokozatosan szaporította az utóbbi években, a városszolgákat, kik addig az állományban benn voltak kivette a rendőri szervezethől úgy, hogy míg 5 év előtt 9 rendőrből 3 teljesített hivataliszolgai teendőket, most 12 létszámból 9 tisztán rendőri szolgálatot teljesít. Az anyagi illetmények is a többi tisztviselőkével együtt némileg javítottak és a személyzet lakbérére megfelelőleg rendszeresített; a rendőröké 120 koronával, a főkapitányé 480 koronával, az első rendőrbiztosé 420 koronával, a II-od rendőrbiztosé 360 koronával, egy rendőrségi irnoké 360 koronával. Ezenkívül egy rendőrségi gyakornoki állás is szerveztetett a mult évben.

Ezenkívül folyó évi január hó elsejével szerveztetett 5 utcavégi vámszedői állás 288 korona évi fizetéssel lakbér nélkül. Ezen vámszedők lesznek hivatva a koldusok és csavargók beözönlését is meggátolni, s ha az utcavégek alkalmas pontjain lakással is el fognak láttatni, melyek vámházul is szolgálhatnak, ezen lakások telefon-összeköttetést is nyerhetnek a rendőrséggel s a rendőri szolgálat ezáltal lényegesen fog javulni.

Egyébiránt a rendőrségnek segédszervei is vannak, ugymint: 2 fizetéses tűzör, 5 éji ór, 10 erdőör, 1 sétatéri ór, kik a város költségén tartatnak; a közbirtokosság költségén ezeken kívül 8 hegyör és 7 mezőör, összesen 2280 korona illetményvel.

Ugy hogy Nagyenyed város összes rendőri személyzete egész státust alkot 52 személylyel és rendkívüli, mozgalmas időkben, a csendőrség, katonaság és a polgárőrség is rendelkezésre állanak. A személyzetet tehát tovább szaporítani a jelen viszonyok között szükségesnek nem látszik.

A fizetések rendezése igaz, hogy szüksé-

ges; erre vonatkozólag 2 év óta több tervezet készült és valószínű, hogy az utolsó a tanács részéről legközelebről már a közgyűlés elé fog terjesztetni.

Ezen tervezet szerint a rendőrkapitány a IX., az első rendőrbiztos a X-dik, a II-dik rendőrbiztos és a rendőrségi irnok a XI-ik fizetési osztályba fognak helyeztetni a szolgálati időnek megfelelő fokozatokkal.

A rendőrök és a sétatéri őr szintén javított illetményeket nyernének, a szolgálati időnek megfelelőleg 540—600—660 koronát, a mostani 440 helyett.

Az erdőőrök, éji őrök és tűzőrök pedig miután szolgálati idejükhöz képest 360—400—440 korona fizetéssel és 60 korona lakbérrel láttatnának el, míg jelenleg az erdőőrök fizetése csak 240 kor. és felének se lakpénze, se természetbeni lakása nincs; az éji őrök egyike se kap jelenleg lakpénzt, vagy természetbeni lakást és se korpótlékuk, se nyugdíj-igényük nincs; fizetésük ép úgy mint a tűzöröké 360 korona.

A rendőrség fizetés-rendezése 9720 korona évi terhet jelent, mert az ismerttetett fizetési javításokkal a jelenlegi összesen 16220 koronára rugó fizetések 24080 koronára lesznek emelendők; a hiányzó lakberek pedig 1860 koronát igényelnek.

Kerekszámokban tehát 10,000 korona a szükséglet, melynek fedezetére a rendőri személyzet illetmény-javításánál szükség lesz és pedig elkerülhetetlenül. Ezen rendezésbe a 15 hegyi és mezei őr befoglalva nincsen, mert ezek a birtokosok adójából fizettetnek, mit emelni most még nem látszik elkerülhetlennek.

Ha az illetmények és lakberek a tervezett mértékben emeltetni fognak, akkor nem fog a személyzetben oly gyakori lenni a változás, mert egészen természetes, hogy mihelyt tehetik, jobban dotált állásba (fegyőri, vasuti, hivatalosági állások) mennek rendőreink, úgy hogy az új személyzet beoktatása folyton dolgot ad és e munka gyakran kárba vész az állás elhagyása miatt.

Az illetmények csekélye okozza, hogy az állások egy részére intelligens magyar ember nem vállalkozik és irástudatlan románok alkalmaztatnak; ilyen van a 37 személyből 10, a 15 hegy- és mező-örből pedig 11; összesen tehát 21 az 52-ből, a mi 40%-nak felel meg, holott az összlakosságban alig 20% a román.

Hogy a rendőrségnél dolog van, elég azt a polgármesteri jelentésből is láthatni, honnan kitűnik a rendőri teendők ezerekre* menő száma és sok felelőssége, s különösen az is, hogy az új bűnvádi perrendtartás igen nehezítette a rendőrség helyzetét, az állami teendők egy részének a rendőrségre hárításával, mivel szemben az állam a költségekhez semmivel sem járul.

Az állam is úgy tesz mint a közönség: mindent követel, de semmit se fizet.

Az utóbbi évek a várostól óriási áldozatokat követeltek kulturális célokra és éppen ezen időszakban gazdag fiai és leányai,

* (1903. évben 11882, 1905-ben 11609 volt a rendőrségre érkezett és onnan kiindult ügyek száma, ezen kívül 193 illetőleg 186 bűnvádi ügyészégi ügy, — ezeken kívül a kihágási ügyek is 1000 szám.)

Kovács Sándor és Miksa Zsuzsanna, idegen kulturális célokra hagytak mintegy 250,000 koronát, úgy hogy a város új jövedelmi források nyitása nélkül közigazgatási költségeit, melyek a közönségnek és államnak ingyenesek voltak, immár a fokozódó igényeknek megfelelőleg hordozni nem lesz képes, annál kevésbbé, mert a szegényügy is minden évben nagyobb összeget nyel el.

A szegényalap évi deficitje 2000 korona. Az iskolák építésére a következő összegek fordítottak:

1. Leányiskolákra	140.000 kor.
2. A szentkirályutcai fiúiskolára	60.000 kor.
3. A tóthutcai vegyesiskolára	10.000 kor.
4. Az alszegi óvodára	40.000 kor.
	összesen 250 000 kor.

És még szükséges a Várszeg- és tóthutcai városrészen egy óvoda, mely az összekötőhíddal és utcával 60.000 koronába fog kerülni és melyet az Emkétől tervez kért a város, az innen nyert alapítványok kamatai fejében.

Ezen kívül a város az államnak évi 1500 korona iskolai járulékot fizet és 20 tanító nyugdíj-járulékában 480 koronát, továbbá 100 öl tűzfát, tűzbiztosítást, épületfenntartást és egy sereg iskolaszolgát. dr.

Rendőri intézményünk javításának egyik eszköze mindenesetre a fizetésjavítás is lehet, de nem az egyedüli és nem a legsürgősebb. Ha csak a fizetést javítjuk, minden egyéb pedig marad a régiiben: nem csinálunk semmit. Szerk.

Levél a Szerkesztőhöz.

Nagyenyed, 1907. jan. 7.

Igen tisztelt szerkesztő úr!

Az „Alsófehér“-nek nap-nap után személyi kultuszt üző politikája adta kezembe a tollat. Leveletem voltaképpen az „Alsófehér“-szerkesztőjéhez kellett volna intézmem, de meg vagyok győződve, hogy saját lapját kritizáló közleményt nem ad közre, ezért fordultam az igen t. szerkesztő úrhoz.

Nem vagyok alkotmánypárti, nem vagyok nagyenyedi függetlenségi, — hanem más légkörből idekerült magam szintén függetlenségi-nak valló polgár. — Hétről hétre olvasom a független eszméket hirdető Alsófehért.

Független eszméket hirdet? Ez igaz. Hirdeti, kiáltja ki ad érte többet; s minthogy e helyi függetlenségi árucikknek kevés fogyasztója akad, — egyre hangosabban, egyre dühösebben veri mellét:

„Ide gyertek, ezt vegyétek bús és boldog honfiak. Mit nekünk a „Közérdek.“ Mi is a koalíciót szolgáljuk! Jobban mint bárki más. — Mi nem árulunk zsákban macskát. Mi nyíltan, őszintén, kidüllesztett mellet hirdetjük, hogy nem támadunk személyeket.

Mi csak elveket s elvek ellen harcolunk.

De hát nyájas olvasó, azért ne vedd ezt komolyan. Talán meg sem kell Neked sugnom, hogy mi ezt csak hirdetjük. Ha figyelmesen olvasod kis lapunkat, — megtalálsz a malaczkopó köpenyeg alatt a malaczkot. A független czéger alatt az elvmentes személy-üldözést. — Tudunk ám mi személyeket

támadni ilyen módon is, — de hát nem etünk kefért, hogy ezt be is valljuk. Csak úgy sundám — bundám csináljuk más czéger alatt“.

Ez az „Alsófehér“ gondolatmenete. Ezt olvasom ki hétről hétre soraiból. —

Becsületben, a köz javára fáradozva eltöltött már több mind negyedszázados közszolgálat mi az Alsófehérnek!? Semmi. — Ő a sajtó, a hatalom. Neki muszáj kiabálni. Miért? Hogy észrevegyék. — De úgy jár mint a mesebeli számár, — oroszánbört ölt ugyan magára, de hangjával elárulja magát.

Tartom magam olyan jó függetlenséginek, mint az „Alsófehér“ cikkirója. De nem azonosítom magam vele. — Isten ments! Én a függetlenségi elveket másképp vallom.

Rossz szolgálatot tesz az „Alsófehér“ a függetlenségi zászlónak. Választási campagne függetlenségi elvek czégerére alatt. — Ez az őszinte szó. Ezt vallja be az „Alsófehér“. Jam proximus ardet Ucalegon! Baksis kell? Nohát az nem lesz. — E megyének van még elég jó izlésű embere — azok is ott lesznek.

Nem folytatom tovább. — Beszélhetnék még egyetmást az Alsófehérnek, de ezt elhagyjuk mostan.

De egyet tanácsolok.

Ha őszinte szándékkal akarja a függetlenségi eszméket szolgálni, — hagyja el a személyeskedés terét. Győzze le önhibáját.

Iz a legszebb erény.

Egy függetlenségi polgár.

Vármegyénk közigazgatási bizottságának gyűlése.

F. január hó 9-én tartotta a K.-B. első gyűlését báró Kemény Árpád főispán elnöklése alatt. Jelen voltak a választott tagok közül: Csató János, Zeyk Dániel, báró Kemény Pál, Zeyk Kálmán, Török Bertalan, Gáspár János, Batta Bertalan, dr. Mayer Ödön. Elnöklő főispán melegen üdvözölte a KB tagjait az új év alkalmából, azután Szász József alispán terjesztette elő havi jelentését, mely szerint az ügymenet rendes. A csaklyai közbirtokossági erdőeladási ügyben a KB. báró Bárfy Kazimir előadása után, dr. Mayer Ödön felszólamlása alapján, az egész eddigi eljárást megsemmisíti. Megalakítottak f. évre a különböző bizottságok. Cirner Ákos vízjogi és utadó ügyeket, dr. Inczédi J. Ödön legeltetési, mezőrendőri és kivételes nősülési engedély ügyeket, Zalányi Géza gyógyköltségügyeket adott elő.

Bereczky Miksa p. ú. igazgató helyettes jelentése szerint befolyt egyenesadóban decemberben 431668 kor. 26 fill. Az egész múlt évben 1.753,750 kor. 58 fillér, maradt 3.298,557 kor. 86 fillér hátralék. Hadmenetességi díjban befolyt egész évben 13891 kor. 4 fillér; hátralék 283,517 kor. 54 fillér. Tartozás maradt betegápolási pótadóban 47,003 kor., bélyeg és jogilletékben 766,368 kor., fogyasztási és italadóban 9688 kor. illetékegyenértékben 27,773 korona.

Albert Iván kir. főmérnök jelentése

SÁMSON JAKAB
Telefon 423. uri szabó Telefon 423.

KOLOZSVÁRT, Egyetem-u. 2.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát
honi, angol, scoth és francia különlegességekben
FÉRFI RUHÁK a legmodernebb szabászat alkalmazásával, saját műhelyében készítettnek. 12 100—105
Gyors és pontos kiszolgálás. Gyors és pontos kiszolgálás.

szerint az államutak, ugyszintén a közigazgatási utak jókarban vannak.

Nehéz János kir. tanfelügyelő jelenti, hogy az alsómarosváradjai gör. kel. iskolában a tanító rendetlenül teljesítette a tanítást, miért a miniszter fegyelmi eljárást rendelt. Kissolyoson, Nagylakon az új állami iskola szervezése sikerrel halad elő. Verespatakra Bartha Anna tanítónővé neveztetett ki.

A nagyenyedi állami óvoda felszerelésére 760 kor., a gyulafehérvárra 600 kor. állami-szegély engedélyeztetett. Számos iskolában jelentékeny adakozással a szegénysorsu tanulók karácsony alkalmából felruháztattak. — Felenyedi óvodára 3% pótdadó engedélyeztetik.

Kiss Dénes kir. alügyész jelentése szerint a fogházak állapota rendes.

Dr. Dobozy Vilmos vm. főorvos jelenti, hogy december havában a közegészségügy kedvezőtlen volt. Roncsoló toroklob 17 esetben (7 halálos), vörheny 36 esetben (meghalt 3), kanyaró 205 esetben (meghalt 4), hökhurut 51 esetben (meghalt 7), hasihagymáz 5 esetben fordult elő. Megvizsgálta a gyógyszerterákiat. Felgyógyi körorvossá dr. Simon Áron választott. A megyei kórházban 121 beteg ápolatott, meghalt 3, ápolás alatt maradt 54 beteg.

Török György állami állatorvos jelentése szerint az állategészségügy kedvező volt. Lép-fenében 3 drb hullott el. Sertésorbáncz és sertésvész miatt egy község maradt zárva.

Képviselőtestületi közgyűlés.

F. hó 9-én a képviselőtestület fele száma jelenlétében közgyűlést tartott, melynek főbb határozatai a következők voltak:

1907. évre virilis képviselőkké lettek a képviselőtestület határozata értelmében: Ev. ref. kollégium, Folyovich Sándor, dr. Müller Zoltán, ifj. Winkler János, Deli Ödön, Ev. ref. egyház, dr. Garda Kálmán, Leutschaft Lajos, Jakab Károly, Kovács József, id. Graef János, Szeidel József, Gyulafehérvári takarékpénztár, Balla Béla, Cirner J. József, dr. Magyar Ferencz, Dezső Zsigmond, Szász József, Bálint János, Orbán Venczel, Jován Jenő, Szilágyi Farkas, Lázár István, özv. Donogány Jakabné, dr. Szaniszló Albert, Incze István, F. Sándor Miklós, Fogarasi Albert, Kemény Dezső, Bogovits Jakab, dr. Asztalos Kálmán, Grünfeld Lajos, Zeyk Dániel, Fesztinger Á. David, Bartha Zsigmond, Nagy Lajos. Póttagok: Váró Ferencz, Benedek Sámuel, dr. Mátyás Mihály, dr. Bocz József, özv. Veress Miklósné, Varró Gergely utódai, Elekes Károly, Scheidel József, ifj. Lázár Károly.

A rendkívüli munkahalmazra tekintettel elhatározatott, hogy a házipénztárba be- és kifizetések csak hethétnapokon 9—12 óráig történjenek. Fogyasztási adót hétköznapokon délután 3—5-ig lehet befizetni.

A költségvetést 199,380 kor. 42 fillér bevétellel 201,117 kor. 73 kiadással megállapították s a mutatkozó csekély deficit eloszlására 1907. jan. 1-től kezdve a bortermelő gazdák is fogyasztásuk után a bortermelési adó fizetésére köteleztettek.

A közbiztonság, erdőéri lakás és mérték-hitelesítő helyiség építésére 150,000 korona törlesztéses kölcsön felvétele határozatott el 36 szavazattal egy ellenében s a vágóhid a mesterséges hűtőkészülékkel határozatott felépíttetni.

A járásbíróház elhelyezésére a ménlovas istálló telkéből 600 négyszögöl eladását ha-

tározta el a képviselőtestület 10,000 korona vételárért.

Az új polgári leányiskola részére telket ad a város közönsége, egyszersmind a hely kinézésére bizottság küldetett ki.

Vegyes hírek.

— **Lapunk mai száma 6 oldalon jelenik meg.**

— **Hivatalos Lapból.** Gyurgyik Mária felenyedi áll. el. isk. tanítónő a pillisszentiváni áll. iskolához áthelyezték.

— **Január 8-dika** emlékeztet kegyelettel ünnepelte meg városunk közönsége, vasárnap délelőtt a ref. templomban, 8-dikán este 5 órakor pedig a várbeli közös sírhely-nél. A templomi istentisztelet alatt nt. Jancsó Sándor tartott szép emlékbeszédet, a tanítóképzői ifj. énekelt. A sírhelynél a önkéntes-tűzoltózenekar játéka és a koll. ifj. énekkar éneke közben Orbán József VIII. g. o. tanuló beszélt hatással. Utána Tóbis Jenő helyezte a sirra az enyedi honleányok koszoruját szép beszéd kíséretében. Megható volt mint álltak körül a sírhelyet könnyes szemekkel a nagy idők egyre fogyó tanúi: az öreg honvedek. Az ünnepély a Szózat éneklésével ért véget.

— **Kaszinói közgyűlés.** A nagyenyedi Kaszinó f. hó 6-dikán tartotta évi rendes közgyűlést Zeyk Dániel elnöke alatt. Ömeltósága a szép számban összegyűlt tagokat szíves szavakban üdvözölve Molnár Károly titkár olvasta fel a lefolyt év kaszinói életről szóló jelentését. A jelentés foglalkozott a választmányi ülések határozataival, javaslatokat tett az egyesületi élet élénkségének fokozására nevezve és meleg hangon emlékezett meg a múlt év halottjairól: dr. Magyar Károly, Herepei Károly és Luka Albert elhunyt kaszinói tagokról. A számvizsgáló bizottság jelentését Horváth Pal terjesztette elő, sürgetvén a nagy meennyiségben felgyűlt tagdíj-hátralékok erelyes behajtását. A jövő évi költségvetés megállapítása rendjén a folyó év tagdíja az eddigi 14 koronában fogadtatott el. A kaszinó tisztikara és a választmány kilepő része újból megválasztott.

— **A Szabad Lyceum** ma esti óráján dr. Szabó Árpád fog előadást tartani a penésről.

— **Abrudbányán** magyar dalárda alakult és a karácsonyi ünnepek alatt szép sikerű hangversenyt is rendezett.

— **A honvédek oktatása.** A honvédelmi miniszter felhívása alapján a Bethlen-kollégiumi tanárkar előadásokat tart a helybeli honved helyőrség részére. Az első ilyen előadás f. hó 7-dikén volt a kollégiumban; tartotta Elekes Viktor t. kép. tanár a magyar történetből a honfoglalás és az Árpád-házi királyok koráról.

— **Eleven Ujság.** Ilyen czim alatt egy meghívó jelent meg a napokban, mely folyó hó 12-én estére a lap kiadó hivatalába: a régi városház nagytermébe hívja a mulatni vágyó közönséget. Az első szám ára felnőtteknek: 2 korona, tanulóknak 60 fillér. A jövedelmet a Dömök Erzsébet-alapítvány emlékére fordítja a szerkesztőség. Az „Eleven Ujság“ közreműködő baltagjai: Előfizetési felhívás Berde Amál, vezércikk Felmér: Sándor, garmond Elekes Viktor, dal Elekes Irénke, novella Lázár Györgyike és Folyovich József. Tanügy rovatvezetője Bodor Gabi, munkatársak Barcsay Piroksa,

Major Szabina, Toronyi Panni. Irodalom és művészet rovatvezetője Dancs Ida, munkatársak Albert Margit, Berde Juliska, Bogdándy Irma, Máthé Erzszi, Nehéz Margit, Váró Margit, Seidl József, Tóth László, Virágháty Viktor. Vegyes hírek rovatvezetője Fülöp Judit; riporterek Fogarasi Rózsika, Jakab Linka, Lázár Ella, Pap Nelli, Ujvári Erzszi, Bakcsi Sándor. Sport rovatvezetője Winkler Lia. Nyíltter rovatvezetője Sallak Imre. Szerkesztői üzenetek rovatvezetője Herepei Árpád. Kiadótulajdonos: A polgári leányiskola tautestülete. Az érdekes és kedves ujdonság pártolását ajánljuk közönségünk figyelmébe.

— **Az Iparos-Önképzőkör** folyó hó 6-án, vasárnap, délután tartotta éves közgyűlést saját házában, a tagok nagyszámának élénk részvételével. Az évi s a pénztári jelentéseket, a zárószámadást, a költségei-irányzatot stb. jóváhagyta a közgyűlés. A kör érdemes elnökének, az évközben elhunyt Albrechtovich Antalnak az emléket jegyzőkönyvben örökítette meg a gyűlés; továbbá elismerését nyilvánította az évközben eltávozott Szathmáry és Musa pénztárosoknak. A kör 20 éves fennállásának emlékére az év folyamán disz-gyűlést tart. A tisztújítás szép összetartással, a szeretet és a bizalom nyilvánulásával ejtetett meg. Örökös tiszteletbeli elnök Incze István. Elnöknek egyhangulag Bakó Károly az eddigi tevékeny alelnök választott meg; alelnöknek Willersdorfer Antal, pénztárosnak Hegyi János, jegyzőknek Sulyok Ferencz és Tomai Pál, gazdának Ravay N. Gyula, ellenőrnek Teleky István, könyvtárosoknak Szergely Lajos és Kotsis Elek; továbbá 18 tagból álló választmány. A gyűlés elején és végén a kör jó-neva daloskara énekelt.

— **Ismeretterjesztő előadás** tartatik folyó hó 13-án vasárnap délután 5 órakor az Iparoskör főteri helyiségében. „Természettudományi ismeretek az egyes iparágakban“ czimen igen érdekesnek ígérkező előadást tart dr. Szilády Zoltán kollégiumi tanár. A kör dalkara eukel, Ludvig Kata szavál.

— **Az üzleti nyelv.** A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara sajuálattal tapasztalván, hogy kereskedelmi és ipari vállalkozóink czégei és üzleti hirdetései igen gyakran a magyar nyelvtan és helyesírás szabályaiba ütközöen vannak szövegezve; hazafiságunknak tartozunk azzal, hogy a közönségnek szánt hirdetéseket helyes magyarsággal, kifogástalan helyesírással hozzuk a nyilvánosság elé, a kamara a legnagyobb készséggel ajánlja fel szolgálatát, közreműködését az általa képviselt iparosoknak és kereskedőknek és hazafias bizalommal kéri fel őket, hogy bármely czégszöveg vagy üzleti hirdetés szövegét, mielőtt azt veglegesen közzétennék, előzőleg mutassák be a kamara irodájának, ahol a nyelvtan és helyesírás szabályainak szemelött tartásával azok megvizsgálását, esetleges kijavítását, átírását készséggel fogják teljesíteni.

— **A „Zenélő-Magyarország“** új évvel 14. évfolyamába lép. Tizennégy éve hogy tartalmaz, a zenének minden válfaját felölelő füzeteivel szórakoztatja s nélkülözhetetlen mulattató barátjává vált a magyar zeneértő közönségnek. A „Zenélő Magyarország“ új-évtől megnagyobbított, rendes hangjegy alakban s tetszetősebb formában jelenik meg. Programja a nevesebb hazai és külföldi zeneszerzők kiválóbb műveinek közlése. Eddig megjeut füzeteinek értékes és gazdag

tartalmáról mindenki meggyőződést szerezhet — s érdeklődőknek a kiadóhivatal kiadvánaira bérmentve küldi meg az eddig megjelent 326 füzetek tartalom mutató jegyzékét. A január 1-sei (326-ik) füzet tartalma: 1. „Három csillag van az égen“ és „Árok-árok, de mély árok“ 2. magyar népdal Huber Sándor átiratában. 2. A „Sogun“ Luders Gusztávnak a Királysínház közkedvelt operettjének 2 legszebb zeneszáma u. m. 1. „A mintaházaspár“ és 2. „Hold románc“ (Visztária) énekre és zongorára magyar szöveggel. 3. Lányi Ernő, op. 154. „Canso-netta“ című érdekes zongora műve. Megjelenik havonta két füzet, mindegyike 10—10 zeneoldal tartalommal — évente 24 füzet. Előfizetési ára: negyedévre 3 korona félére 6 korona — egész évre 12 korona. Nem előfizetőknek, egyes füzet ára 1 korona. Előfizetések a „Zenélő-Magyarország“ (Klökner Ede) zeneműkiadóhivatalához, Budapest, VIII. József-körút 22. intézendők.

— **Felhívás a közönséghez!** Jókai Mór irodalmi hagyatékának talán legbecsesebb része az elhunyt költőfejedelmnek hosszú élete során felgyűlt levelezése. Most, a mikor Jókai összes munkái nemzeti diszkiadásának kiegészítésül, a nagy író irodalmi hagyatékával együtt közrebocsátani óhajtjuk Jókai leveleit is, azzal a tiszteletteljes kéréssel fordulunk mindazokhoz, a kiknek Jókai valamely levele birtokában van, hogy bocsássa rendelkezésünkre, a „Levelezés“ című kötetben való közlés céljából. Jókai minden sora megérdemli, hogy a magyar nemzetnek közös kincse legyen; ezért fordulunk kérésünkkel a művelt magyar közönséghez. Meltóztassék a leveleket ajánlott levélben eljuttatni címünkre, s mi az eredetit hiteles másolat után épségben visszaküldjük. Rétestvérek Irodalmi Intézet Részvénytársaság Budapest, VIII. Üllői-ut 18. sz.

— **Az Első Alföldi Cognacgyár** részvénytársaság és szeszfinomítógyár Kecskeméten, budapesti központi irodájának (V. Mérleg-utca 11. szám) heti üzleti jelentése: Mai zárlatok Budapestén:

	Nagyban.	Kiesinyben.
Finomított szesz adózva	150.—	154.—
Finomított szesz adózatlan	50.50.	54.50.
Nyers szesz adózva	147.—	149.—
Denaturált szesz	40.—	42.—

Irodalom.

A divat.

— A Divat Ujság-ból. —

Elmult a karácsony ünnepe, benne vagyunk az újévben és sokan örülnek már a közelgő farsangnak. A fiatalság örömmel gyülekezik vigságot hirdető, tánczba vivő zaszlaja alá. De sokat is enged meg a farsang ruha dolgában, jobban mondva megenged mindent, a mi tetszetős és szép. A népies viselet, történelmi jelmez, virág- és fantáziajelmez, mind szíves fogadtatásban részesül. Csak a történelmi jelmeznél és nemzeti viseletnél kívánja meg az igazat és természetűt, a többtől csak az eredetiséget és a trefásságot. Különösen kedveltek a fantázia-jelmezek, melyek újabb eseményekre célzó jelvényekkel stb. meglepő hatást érnek el. Mindig szép marad az olyan jelmez, mely a művészet vagy irodalom egyes alakjait utánozza. A virágjelmez már azért is kedvelt, mert elviselt bál ruhát lehet hozzá felhasználni, ha kellő izléssel és ügyességgel díszítjük és a fejdíszszel a kívánt jelleget megadjuk.

Az előkelő, ugynevezett fejdísz jelmez bálokra való, a rendes alkalmi ruhához csak a jellemző hajviselet, paróka és fejdísz szükséges. Persze itt is, mint minden jelmez választásánál, figyelembe kell venni a viselőnek jellemét, modorát, formáját, bőrének és hajának színét.

A bál és alkalmi ruháról nincs sok mondani valónk. Még változatlanul a rövidített derekvonal díszit, az alj bő, omlós ránccokban aláhulló. A rövidített derekvonalat sokszor úgy imitáljuk, hogy az övet úgy viseljük, hogy csak éppen fedje a szoknya foglóját és zemmit se hajoljon át az aljra és hátul mindig fölfelé menjen.

A bluz mindig újabb alakban mutatkozik. Párizsból az a meglepő hír jön, hogy a mai bluznak ezelőtt husz évvel megjelent első példányai, az ugynevezett kendőbluzok ismét divatba jönnek és drága kendőkből és még inkább japán zsebkendőkből készülnek. A bluzszövetek között jobban mint valaha, a selyem a legkedveltebb.

A Divat Ujság minden hónapban kétszer jelenik meg. Előfizetési ára nagyon olcsó: negyedévre postán való szétküldéssel, két korona husz fillér. Előfizetési legcélszerűbben a kiadóhivatalba intézett postautalványon lehet. A Divat Ujság kiadóhivatal, Budapest, VIII., Rökk Szilárd-utca 4. szám.

Felelős szerkesztő:

Dr. MÜLLER JENŐ.

Kiadó:

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráruhágyár részv.-társ.

Mily óriási a különbség

oly otthonban, hol a gyermekek nem betegesek, nem gyöngék és nem idegesek, hanem egészségesek, boldogok és állandóan jó kedélynek örvendenek. A gyermekek gyógyítására és egészségben tartására egyike a legjobb szerekeknek az alfoszorsavas mesz és nátron hozzáadásával készülő Scott-féle Emulsió, mely rendkívül erősítő és gyógyerejével a gyermeket gyorsan juttatja erőteljes egészséghez. — A Scott-féle Emulsió kellemes, édes ízű, minélfogva könnyen bevehető és mivel egytálla feltétlenül könnyen emészthető is, az étvágyat gerjeszti és az összes emésztési szervek működését rendezi, hatásának erejében okvetlenül messze felülmúlja a közönséges csukamájolajat.

A Scott-féle Emulsió valódiságának jele a „hátán nagy csukahalat vivő halász“ védjegy.

Ezen lapra való hivatkozással és 75 fillér levélbélyeg beküldése ellenében mintával bérmentve szolgál: 208 1—

Dr. Budai Emil „városi gyógyszerész“
Budapest, IV., Vaczi-utca 34/50.
Egy eredeti üveg ára: 2 kor. 50 fillér.
Kapható minden gyógyszerészben.

1488—1906 v. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi királyi járásbírósnak 1906. évi V. 1009. sz. végzése következtében dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt az aradi butorkészítő iparos szövetkezete javára Bretán Miklós ellen 248 kor. s jár. erejéig 1906. évi október hó 27-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján le- és felülfoglalt és 2444 kor. becsült követ-

kező ingóságok, u. m.: butorok, evőeszközök, bor, stb nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. járásbírósa 1906. évi V. 1009/2 számú végzése folytán 248 korona tőkekövetelés, ennek 1906. évi május hó 31. napjától járó 5% kamatai, bíróság már megállapított költségek erejéig, Tovísen az alperes lakásán a vasuti állomásnál leendő eszközölésére 1907. évi Január hó 10-ik napjának délelőtti 11 órája határidőül kitétik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. cz. 107. és 108 §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legelőbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna ezen, árverés az 1881. évi LX. t. cz. 120. §. értelmében ezek javára is elrendelendő.

Kelt Nagyenyeden, 1906. évi december hó 19-én.

Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtó.

6 1—1

Sz. 20—1907.

Pályázati hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegye verespataki járásában újonnan rendszeresített és illetve a bucsumi körjegyzőségéből kivált Korna és Muska kisközségeknek körjegyzőséggé alakulásával szervezett körjegyzői állásra ezennel pályázatot nyitok a törvényileg biztosított javadalmazás mellett és felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám a választás napjáig adják be.

A kör székhelye Verespatak nagyközségben kornai körjegyzőség címen lesz felállítva.

A megválasztandó körjegyző köteles hivatalát 1907. február hó 1-én elfoglalni.

Ez alkalommal a körgyámi állásra is pályázatot nyitok.

A választást f. évi január 19-én Verespatakon, a község házában fogom megejteni.

Verespatakon, 1907. január 4-én.

Incze Antal,
főszolgabíró.

8 1—2

Egy drb 1750□-öl nagyságu,
még filloxera mentes

szőlő

a Hellóson, és egy hold nagyságu szőlő az Örhegyen eladó.

Tudakozódni lehet Szentkirály-utca 42. sz. alatt.

4 2—5

Sz. 20—1907.

Pályázati hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegye verespataki járásában ujonnan rendszeresített és illetve az abrudfalvi körjegyzőségből kivált Szohodol kisközségnek nagyközséggé alakulásával szervezett **községi jegyzői állásra** ezennel pályázatot nyitok a törvényileg biztosított javadalmazás mellett és felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzám a választás napjáig adják be.

A mennyiben a választáson a jelenlegi aljegyzői állás megüresednék, ugy ezen állásra is meg fogom ejteni a választást.

Ugyancsak pályázatot nyitok az adószedői, közgyámi és négy esküdti állásra is.

A megválasztandó községi jegyző köteles állását f. év február hó 1-én elfoglalni.

A választást **f. évi január 20-án** d. e. 10 órakor fogom megtartani Szohodolon a községházánál.

Verespatakon, 1907. január 4-én.

Incze Antal,
főszolgabíró.

9 1-2

Pályázati hirdetmény.

Alsó-Fehér vármegye kisenyedi járásában az alanti **községjegyzői állások** rendszeresítették, melyekre pályázatot hirdetek:

1. Kutfalvai jegyzőség, székhely: Kutfalva nagyközség.

2. Gergelyfajai jegyzőség, székhely: Gergelyfaja nagyközség.

3. Örményszékesi jegyzőség, székhely: Örményszékes nagyközség.

4. Alomori körjegyzőség, székhely: Alamor, mely községen kívül hozza tartoznak Ladamos és Mundra községek.

Javadalmazás mindenik jegyzőségben évi 1600 kor. fizetés és a községi szabályrendeletekben megállapított átalányok. A magán munkálatokért a szabályrendelettel szabályozott díjak szedhetők.

A pályázati kérvények, melyekhez a jegyzői minősítést és az eddigi alkalmaztatást igazoló okmányok, továbbá a születési anyakönyvi kivonatok esatolandók, mindenik állásra külön-külön **f. hó 21-ig** hozzám benyújtandók, mert a később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

A választás a következő időben fog megtartatni:

Örményszékesen folyó év és hó 29-én d. e. 1/2 10 órakor a körjegyzői irodán;

Alamoron ugyanazon napon d. u. 1/2 2 órakor a községi irodán;

Kutfalván f. évi és hó 25-én délelőtt 3/4 12 órakor a községi irodán;

Gergelyfaján f. év és hó 26-án d. e. fél 10 órakor a községi irodán.

Kisenyedi járás főszolgabírája.

Vizakna, 1907. évi január hó 7-én.

Szabó Lajos,
főszolgabíró.

7 1-3

Magyarnak Pécs, Németnek Bécs!

Ne küldjük pénzünket külföldre.

Alkalmas maradandó értékű karácsonyi ajándékok.

Kitűnő ébresztő, 18 cm. magas, szép fényezett nikkeltokban, horgony járással, megbírható szerkezettel, pontosan szabályozva 2 korona 80 fillér, 3 drb 7 korona 80 fillér, éjjeli világító számlappal 4 korona.

Valódi ezüst gyűrű, mely úgy ragyog, mintha a legszebb gyémántokkal lenne kirakva, 2 korona, 5 soros 1. korona 40 fillér, Valódi arany fülbevaló 6 korona, ezüst aranyozva 4 korona.

Ezüst aranyozva, ragyogó kövekkel, margit gyémánttal 1 korona 50 fill. 6 karátos aranyból 5 korona, legjobb 14 karátos aranyból 9 korona.

Koekázatot kizárva, nem tetsozért a pénz vissza.

Nagy képes árjegyzék, mely arany és ezüst órák, láncok, gyűrűk, ékszerek, étszerek és látszerekről stb. szóló, 2500 ábrát tartalmaz, ingyen és bérmentve.

Schönwald Imre

Pécs, magyar órásmester, ékszergyáros és lát-szerész.

276 6-30

NAGY JENŐ

szájpád nélküli műfog-spezialista
KOLOZSVÁRT, Wesselényi M.-u. 6. sz.

Készít szájpádnélküli természetesen szilárdan álló fogakat 16 koronáért.

101-104

Nagyenyedi Könyvnyomda és Papíráru gyár részv.-társaság Nagyenyed.

Dobozárugyár. Könyomda. Litografiai és vonalzó műintézet.

Mindennemű **DOBOZÁRUT** (Cartonnage) u. m. egyszerű és hajlitott dobozokat gyógyszerészek, cukrászok, kereskedők és gyárosok részére kisebb árucikkek jutányos és czélszerű csomagolására olcsó áron szállit.

Műveket, folyóiratokat, hírlapokat, körleveleket, képes árjegyzékeket, levélpapírokat, falragaszokat, meghívókat, s mindennemű kereskedelmi és ipari nyomtatványokat, póstaacsomagezimeket, pecsétjegyeket, czimkéket, ragjelzékeket, porkapszulákat, papírzaeszkókat, kötőzopapírokat és mindennemű gyógyszerészeti nyomtatványokat készít könyv- és könyomdai, valamint dombornyomásban, olcsó árban, szép és izléses kiállításban.

Mar megjelent
és kapható Cirner J. József
és Földes Ede keres-
kedőknél a

**KÖZHASZNU
NAGYENYEDI
Lőcsy Sp. Lajos-féle
NAPTÁR
1907. évre.**

Gazdag tartalommal,
az erdélyrészi orszá-
gos vásárok pontos
kimutatásával és hasz-
nos tudnivalókkal.

Leg-
olesobb-
Naptár

Ára
csak
30 fillér.

Csak **SICULIA** névvel ellátott üvegek valódiak.
**A MÁLNÁSI
„SICULIA”
FORRÁS-VIZ**
a sós savanyúvizek királya.
Sziklarétegeken át, fűrt
ártézi forrás.

A gyomorégést rögtön megszüntet. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaghurutos bántalmak ellen Korányi, Kéthly, Tauszk, Riegler, Nuriésán József tanár urak szakvéleményei a MÁLNÁSI „SICULIA” forrást a kontinens legdúsabb természetes alkalikus sós savanyúvizének minősítik.

Magyarországi főraktár:
**BRÁZAY KÁLMÁN
BUDAPEST, József-körút 37.**
Kapható minden gyógyszerárban, drogéria és fűszerkereskedésben. 243 20-20

Sz. 1597—1906. tkvi.

Arverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a nagyenyedi kir. járásbíróságnak 1906. évi V. 1081 számú végzése következtében dr. Müller Jenő ügyvéd által képviselt dr. Vágner és társai javára Bretán Miklós ellen 358 kor. 40 fillér s járulékaik erejéig 1906. évi november hó 18-án fogantatott kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglatl és 1741 kor. 80 fillére becsült következő ingóságok, u. m.: bor, pálinka, hordók stb. nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a nagyenyedi kir. bíróság 1906. évi V. 1081/2 sz. végzése folytán 358 kor. 40 fill. tökékövetelés, ennek 1906. évi január hó 30. napjától járó 5% kamatai, bíróság már megállapított költségek erejéig, Tövisen az alperes lakásán a vasuti állomásnál leendő eszközzésére 1907. évi január hó 10-ik napjának délután 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy a érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérők szükség esetén becsaron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglatlatták s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Nagyenyeden, 1906. évi deczemb. hó 19. napján.
Gajzágó Simon,
kir. bír. végrehajtó.

5 1-1

Nyomatott a Nagyenyedi Könyvnyomda és Papírárugár Részvénytársaság könyvnyomdájában Nagyenyeden.

Nagyenyedi kisegítő takarékpénztár r.-t.
Alaptőke: 300.000 kor. Tartalék: 157 000 kor.

Előnyös kölcsönt ad betáblázásra, megfelelő kezességre, értékpapírokra, sorsjegyekre, jóhitelű pénzüzetetek részvényeire.
Vásárol és elad értékpapírokat.
Letétbe elfogad értékpapírokat, sorsjegyeket, értékeket kevés őrzési díj mellett.
Időben kölcsönöket a legelőnyösebben konvertál.
Váltókat az összeg nagysága szerint 5%, 6, 6½% mellett, kereskedelmi váltókat pedig 6% mellett számítol le.
Betétet 4% kamattal mellett fogad el.

Nyitva áll hétköznap d. e. 9-12, d. u. 3-4 óráig.

19 104-104

FISCHER ÉS TÁRSA NAGYENYED Aiso-Fehér megye.
100 KAT. HOLD.

80.000 gyümölcsfa oltvány
1 millió gyümölcsfa-olaj
1 millió előkerítés csemete.
Sétaterfak, Diszoserjek, Rozsak, Boggyógyomölcsök stb.

2 1/2 millió szőlőoltvány.
Európai és amerikai sima és gyökeres szőlővesszők stb.
Árjegyzék és movelési utasítás ingyen.

EGYESÜLT FA- és SZŐLŐOLTVÁNYISKOLÁK FISCHER ÉS TÁRSA, és AMBROSI M.

Elsőran u
**Gramfonok Fonográfok
Czimbalmok, Hegedűk,
Forgatható és önműködő Hangszerek**
csekély havi
részletfizetésre!
AUFRECHT ÉS GOLDSCHMIED
hangszerosztálya,
Budapest, VI., Eötvös-utca 32.
Látcsó-árjegyzék ingyen és bérmentve.